

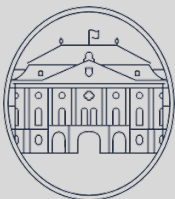
Zbor poradcov
predsedu vlády SR

ZBOR PORADCOV PREDSEDU VLÁDY SR

Mechanizmy podpory obnovy Ukrajiny prostredníctvom slovenských subjektov

Koncept využitia nástrojov
SK-UA Trade and Investment Support Facility
(SK-UA TISF)
a SK-UA Donor Partnerships for
Non-returnable Aid (SK-UA DPNA)

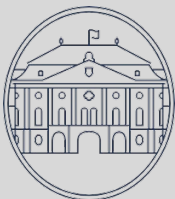
18.10.2023

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

Celý tento materiál nevytvára nárok ani požiadavky čerpania prostriedkov ŠR

- Podkladový materiál o využití mechanizmov nástroja SK-UA TISF (Slovensko – Ukrajinský rámec pre podporu obchodu a investícií) slúži na ilustráciu možného nasadenia a angažovania sa,
 - (i) v spolupráci s inštitúciami SR, a
 - (ii) s využitím mechanizmov a zdrojov Európskej komisie, pri podpore rozvoja investičnej a obchodnej spolupráce slovenských subjektov so verejnými a súkromnými subjektami na Ukrajine, v súvislosti s jej stabilizáciou a obnovou.
- Všetky spomenuté detaily a návrhy, ktoré by smerovali k možnej alokácii prostriedkov ŠR, musia vždy brať do úvahy pripravovanú konsolidáciu verejných financií v najbližších rokoch.

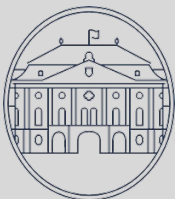

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

18.10.2023

Obsah

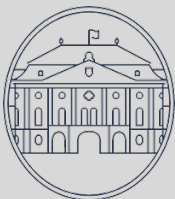
- A. Zdôvodnenie
- B. Prioritné sektory obnovy UA – zacielenie nástrojov
 - Podporná politika globálneho spoločenstva EÚ + G7 (v prílohe č. 1)
- C. Schémy štátnej podpory zapojenia slovenských subjektov do procesov rekonštrukcie a obnovy UA a budovania nových podnikateľských partnerstiev (SK-UA TISF)
- D. Schéma podpory zapojenia slovenských MVO pri zabezpečení umiestnenia darcovskej pomoci pri obnove Ukrajiny (SK-UA DPNA)
 - Príklady využitia mechanizmov (v prílohe č. 2)
- E. Ďalšie nástroje / zdroje pre podporu participácie SR na obnove UA

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

A. Zdôvodnenie (1/2)

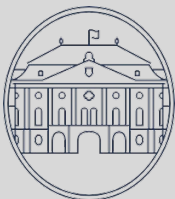
- A. SR od začiatku RU invázie (02/2022) poskytla UA a jej obyvateľom všestrannú pomoc (vojenskú, materiálnu, humanitárnu a diplomatickú), pretože zachovanie UA štátnosti, zvrchovanosti a identity je strategickým záujmom SR.
- B. Navrhované mechanizmy schém sú nadstavbou k nateraz dominantnému donorskému modelu pomoci UA. Ich cieľom je podpora budovania nových udržateľných a dlhodobých foriem spolupráce s UA (podnikateľsko-investičných a iných partnerstiev s vysokou pridanou hodnotou).
- C. Schémy sú inkluzívne, čo reflektuje záujem potenciálnych tretích donorov, ktorí by chceli využiť slovenskú expertízu a susedskú blízkosť SR k UA pre zapojenie sa do procesov jej obnovy.
- D. Krajiny SVE (najmä PL a CZ) podobné schémy už aktívne využívajú.

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

A. Zdôvodnenie (2/2)

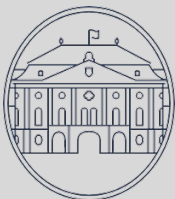
- E. Navrhovaná schéma SK-UA DPNA umožňuje spoľahlivú a opakovateľnú implementáciu prostriedkov darcov z tretích krajín bez ohľadu na politickú situáciu na Slovensku, prostredníctvom slovenských MVO.
- F. Po analýze možností implementácie prostriedkov z tretích krajín sa ako schodná možnosť ukázala aj možnosť implementovať ich pomocou mimovládnych organizácií – MVO, najmä preto, že pôsobnosť štátnych inštitúcií nepredpokladá využitie mimorozpočtových prostriedkov.

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

B. Prioritné sektory obnovy UA – zacielenie SK-UA TISF

- Cieľom je podporiť obnovu Ukrajiny prostredníctvom slovenských subjektov prioritne v oblastiach (*bude doplnené v súlade s UF*):
 - obnovy energetickej infraštruktúry, s akcentom na „zelené technológie“;
 - odmínovania pôdy a vôd, hlavne technických prostriedkov a obrnených strojov;
 - zabezpečenia bývania, rekonštrukciami a novou výstavbou;
 - obnovy sociálnej infraštruktúry, (i) vo vzdelávaní, (ii) zdravotníctve, (iii) verejných a samosprávnych budov a služieb;
 - kritickej infraštruktúry
 - a. vodovodov a kanalizácií, čističiek OV a i.
 - b. telekomunikácií a digitálnych rozvodov
 - c. v doprave – (i) ciest, mostov, hraničných priechodov, (ii) mestskej a prímestskej dopravy, (ii) železníc, (iv) prístavov na riekach a mori
 - súkromného sektora a poľnohospodárstva – výroba, vývozné firmy, spracovateľský priemysel, malé a stredné podniky, malé farmy, technológie v poľnohospodárstve

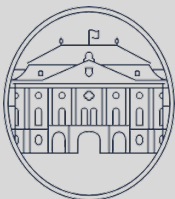

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

18.10.2023

C. Teoretická schéma SK-UA TISF

- Na základe prieskumov sú najčastejšie uvádzanými PREKÁŽKAMI zo strany SK subjektov pre rozvoj aktivít na UA:
 - (i) vysoké politické riziko (hrozba straty na majetku / životoch),
 - (ii) absentujúce mechanizmy krytia rizika pri obchodovaní a spolupráci,
 - (iii) nedostatočné informácie o možnostiach a projektoch na UA strane.
- EXIMBANKA už v súčasnosti disponuje nástrojmi, ktorými sú strednodobé a dlhodobé transakčné / finančné produkty
 - 1. komerčné vývozné úvery, alebo poistenie úverov pre súkromnú sféru,
 - 2. zvýhodnené vývozné úvery pre verejný sektor
- Alternatívne možnosti pre SR subjekty (je potrebné dopracovať legislatívu pre ich nasadenie v rámci SK-UA TISF):
 - 3. financovanie úveru na investíciu/e na Ukrajine
 - 4. poistenie úveru komerčných bánk na investíciu/e na Ukrajine
- Predpokladom pre ich efektívne využitie v podmienkach UA je:
 - 1. krytie vysokých rizík / poistenie financovania investícií
 - 2. podmienkou je tiež minimálna úroveň zvýhodnenia 35% (metodika OECD), v prípade UA aj viac, podľa požiadaviek UA (tbd)

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

C. Schéma SK-UA TISF – príklad štruktúry

Simulovaný príklad nasadenia schémy

1. Prostriedky ŠR (spolu 1/3 zdrojov):

13,33% (t.j. 2/15) štátna záruka*/navýšenie kapitálu pre exportnú banku,
20% ODA/dotačný mechanizmus zvýhodnených úverov

2. Prostriedky od potenciálnych darcov:

13,33% (t.j. 2/15) krajiny, ktoré majú záujem participovať

3. Ukrajinský investičný rámec - Ukraine Facility – UF (spolu 1/2 zdrojov)

30% záruky z II.piliara MFF pre r. '24 - '27 (z celkového objemu 8,9 mld €)
20% blending – granty a pôžičky - z II.piliara MFF (z celk.obj. 1,76 mld. €)

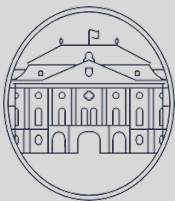
4. Prostriedky štátnej exportnej banky:

2,66% (t.j. 2/75) priama angažovanosť exportnej banky

5. Prostriedky NDF I.:

0,66% (1/150) prostriedky fondu v správe štátu

* Viac na str. 22

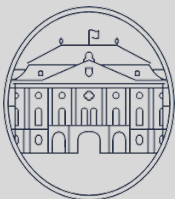
Zbor poradcov
predsedu vlády SR

18.10.2023

C. Schéma SK-UA TISF – príklad alokácie

Tento príklad schémy počíta s distribúciou (alokáciou) do:

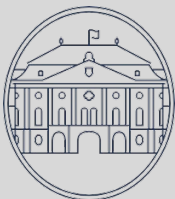
1. Mechanizmu krytia rizík úverov a financovania obchodnej výmeny súkromnej sféry pri obnove UA (ďalej len mechanizmus krytia rizík):
do 60% SK-UA TISF – záruky, úvery a ich poistenie
2. Mechanizmu zvýhodnených vývozných úverov pre verejný sektor (ZVÚ):
do 40% SK-UA TISF – úvery s grantovou zložkou

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

C. Schéma SK-UA TISF – mechanizmy

1. mechanizmus krytia rizík - bez darcovskej zložky
 - i. odberateľský úver / záruka za úver
 - ii. poistenie odberateľského úveru
 - iii. úver na investíciu v zahraničí
 - iv. poistenie investície/úveru v zahraničí
2. mechanizmus krytia rizík – s darcovskou zložkou
 - i. odberateľský úver / záruka za úver
 - ii. poistenie odberateľského úveru
3. mechanizmus zvýhodnených vývozných úverov pre verejný sektor, a ich poistenie

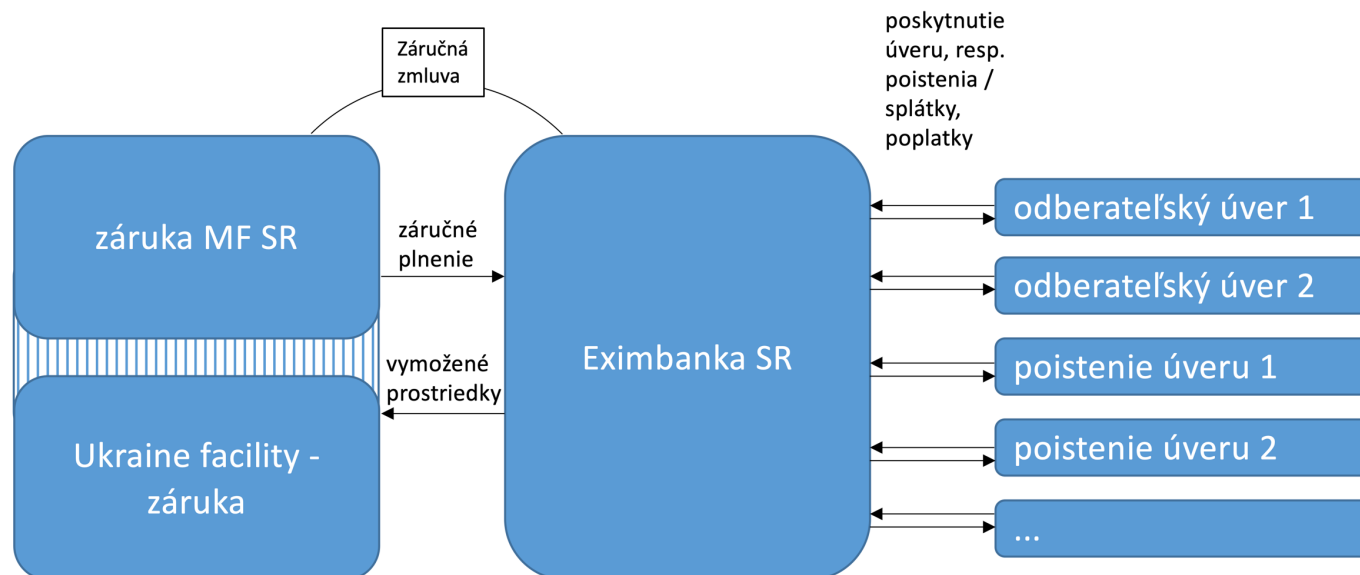

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

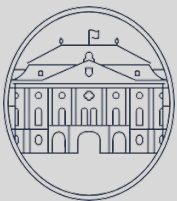
18.10.2023

1. Príklad mechanizmu krytia rizík bez darcovskej zložky (1/2)

- Celú linku organizačne zastrešuje štátna exportná banka
 - primárnym zdrojom krytia rizika sú teda prostriedky ŠR/štátna záruka za portfólio MLT (stredno a dlho-dobých) transakcií na Ukrajinu, v prospech exportnej banky, resp. jej vlastná bilancia s navýšeným kapitálom
 - participácia UF – Ukrajinskej záruky by bola v dohodnutom objeme / pomere

Zdroj: MF SR

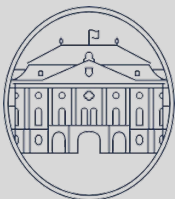

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

1. Príklad mechanizmu krytia rizík bez darcovskej zložky (2/2)

Krytie mechanizmu – príklad:

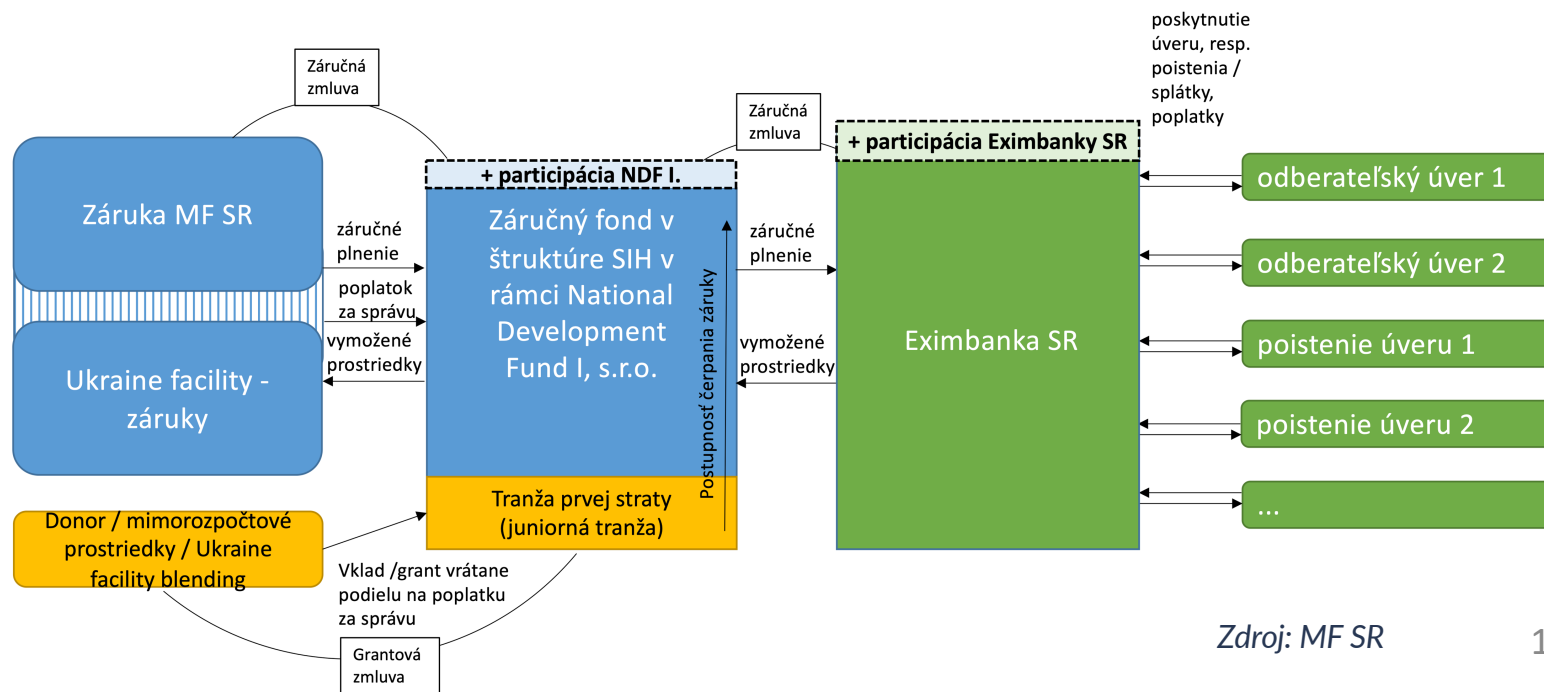
- MF (alebo záruka/dokapit./ŠFA) + Ukraine Facility (EC)
 - do 41,67% + 50%
- Exportná banka
 - do 8,33% vlastné prostriedky - 1:5 k záruke/dokapit./ŠFA

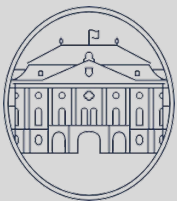

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

2. Príklad mechanizmu krytia rizík s darcovskou zložkou (1/2)

- Zapojením darcovských (mimorozpočtových) prostriedkov (iného štátu), prostredníctvom NDF I. (ako administrátorom týchto zdrojov).
 - Aranžérom je opäť exportná banka a na krytí sa podieľa aj Ukrajinská záruka

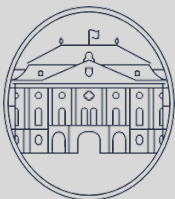

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

2. Príklad mechanizmu krytia rizík s darcovskou zložkou (2/2)

Krytie mechanizmu – príklad:

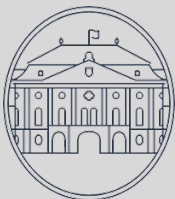
- Darcovia + MF (alebo RF/ŠFA) + Ukraine Facility (EC)
 - do 22,2%+22,2%+50%
- Exportná banka
 - do 4,44% vlastné prostriedky - 1:5 k záruke/dokapit./RF ŠFA
- NDF I. (administrátor darcovských prostriedkov)
 - do 1,12% re-alokované zdroje - 1:20 k prostriedkom darcov

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

3. Príklad mechanizmu **zvýhodnených vývozných úverov** pre verejný sektor (1/4)

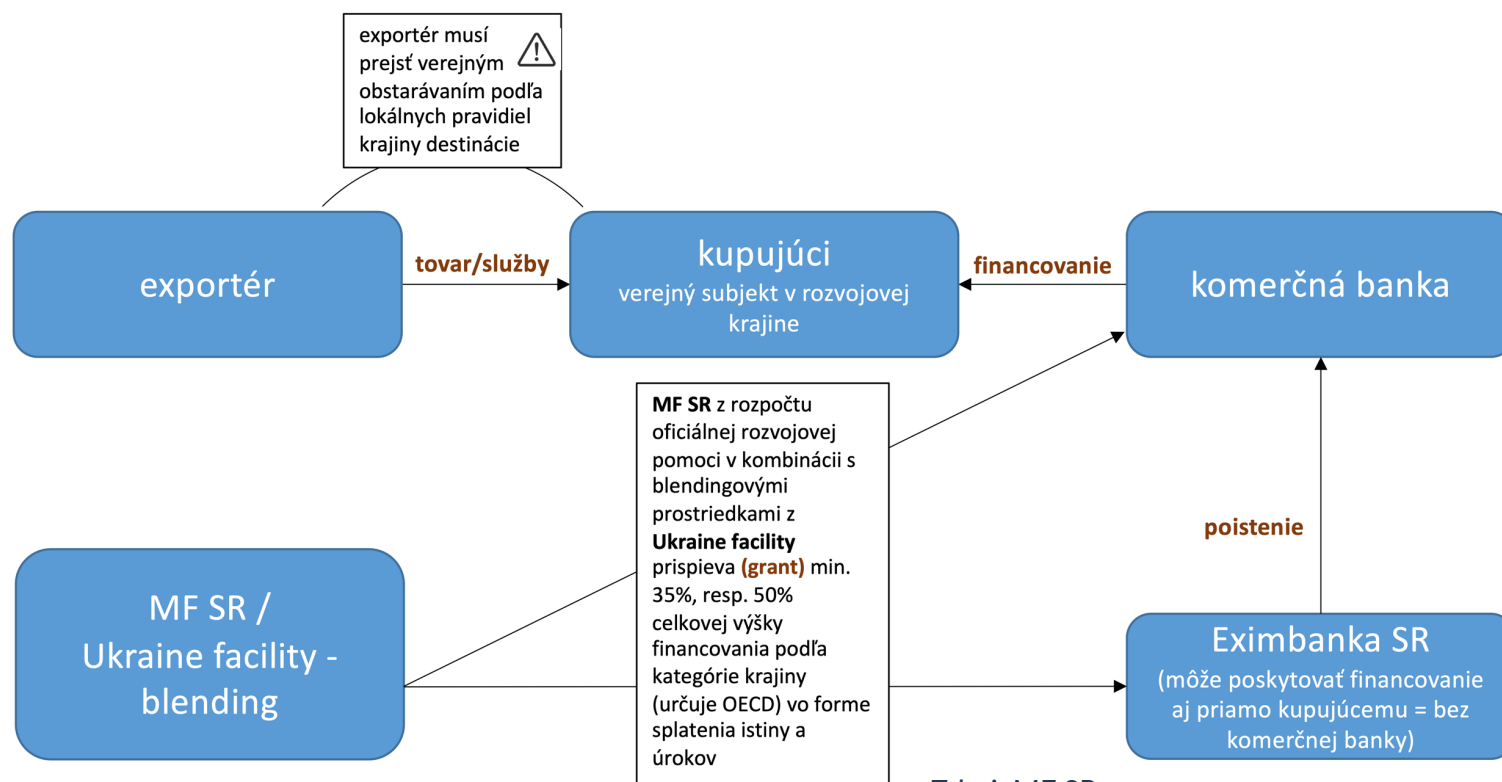
- Na základe rozhodnutia Vláda SR o podpore úverov pre verejný sektor na Ukrajine (ministerstvá, municipality, štátne podniky, a pod.)
- Rozhodnutie bude realizované (v súlade so zákonom č. 392/2015 v z. n. p.) formou zvýhodneného vývozného úveru (ZVÚ).
- ZVÚ bude obsahovať aj grantovú zložku napr. v dohodnutej výške, min. 35% celkového objemu transakcie (motivácia uprednostniť SR subjekty a financovanie, zvyšovaním grantovej zložky až do 50%).
- Grantovú zložku ZVÚ administruje a rozpočtuje MF SR. Takáto grantová zložka sa započítava do celkovej oficiálnej rozvojovej pomoci SR (ODA).
- Grantovú zložku z II. piliera UF, časti pre blending (v prílohe č.1 – slide 5), ako program schváli Operational board UF, na financovanie druhej polovice ZVÚ z mechanizmu SK-UA TISF.

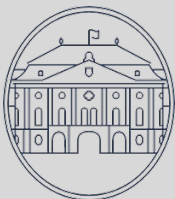

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

3. Príklad mechanizmu zvýhodnených vývozných úverov pre verejný sektor (2/4)

- Schéma mechanizmu ZVÚ - príklad:

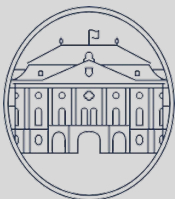
Zbor poradcov
predsedu vlády SR

3. Príklad mechanizmu **zvýhodnených vývozných úverov** pre verejný sektor (3/4)

Príklad mechanizmu zvýhodnených vývozných úverov SK-UA TISF:

- V rámci ODA (schvaľuje MF SR, v MPS participujú s odporúčaniami MZVEZ, MV, MPRV, MŠVVŠ, MŽP, MZ) bude schválené zvýhodnenie / dotácia
- II. pilier Ukraine facility alokuje prostriedky z blendingovej schémy (granty+úvery) do výšky až 50% - podľa dohody
- Eximbanka (ev. KB) poskytne ZVÚ subjektu verejného sektora UA na financovanie investície do produktov a služieb slovenských výrobcov/dodávateľov, poskytovateľov (čerpanie - platbou za dodanie)

**Limit mechanizmu ZVÚ schémy (objem úverov) určujú,
čerpanie (i) ODA dotácie do 50%
a (ii) blendingu II. piliera UF do 50%**

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

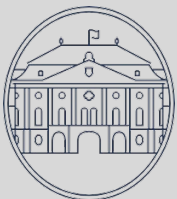
3. Príklad mechanizmu **zvýhodnených vývozných úverov** pre verejný sektor (4/4)

Podmienkou nasadenia bude navýšenie rozpočtových zdrojov ODA (MF)

- Slovensko sa zaviazalo poskytovať ročne ODA* min. vo výške 0,33% HND
- Hrubý národný dôchodok (HND) SR za r. 2021 = 150 mld. €
- Celková ODA SR za r. 2022 bola vo výške 162,2 mil. € (0,108% HND)

**O konečnej výške alokácie SK-UA TISF na ZVO
tak rozhodne rozpočet ODA (špecificky mechanizmu ZVO alokovaná časť)
v ŠR rokov 2024 – 2027.**

- *Official development assistance (r. 1969, OECD), SR - zákon č. 392/2015 v z. n. p.*

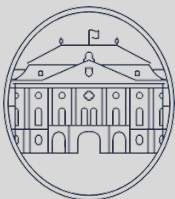

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

D. Schéma podpory zapojenia MVO do rekonštrukcie a obnovy UA (1/3)

SK-UA DPNA:

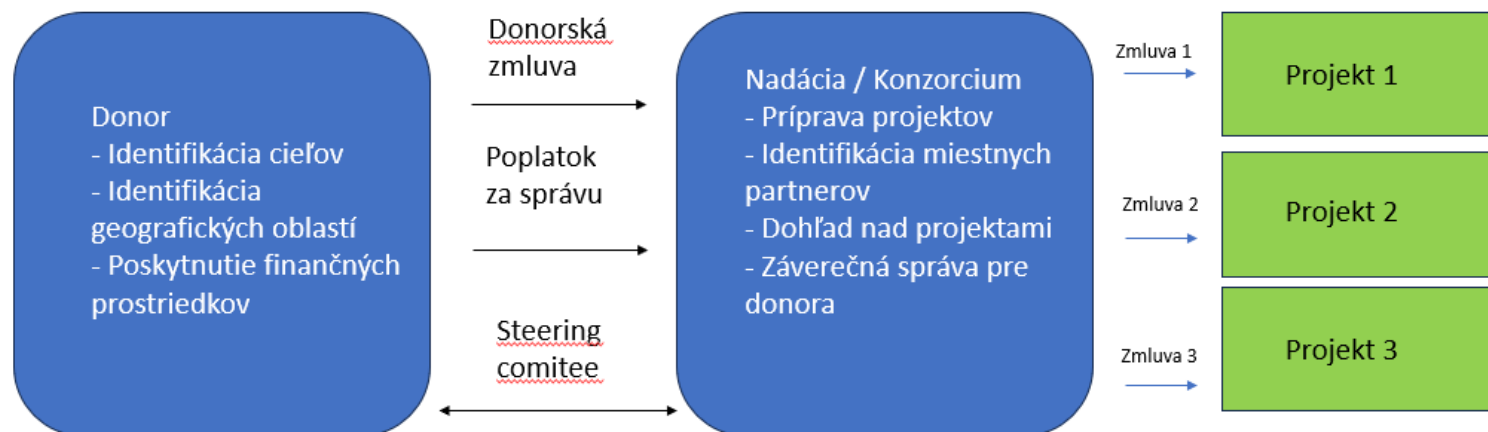
- Eliminuje politické riziko na strane Slovenskej republiky,
- Eliminuje obmedzenie pôsobnosti štátnych inštitúcií mimo územia Slovenskej republiky,
- Obmedzuje nutnosti využívať verejné obstarávanie inštitúciami pri realizácii projektov
- Posilňuje pozíciu Slovenska pri obnove vojnou postihnutých oblastí
- Rozširuje možnosti humanitárnej a rozvojovej pomoci, ktoré sú realizované na ukrajinskom území
- Posilňuje slovenský neziskový sektor zväčšovaním rozsahu aktivít v kontexte Slovenska a za jeho hranicami

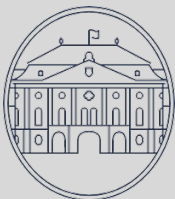

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

D. Schéma podpory zapojenia MVO do rekonštrukcie a obnovy UA (2/3)

- Darcovský vzťah je priamo medzi donorom a slovenskými nadáciami / MVO, odporučenými úradom splnomocnenca pre rozvoj občianskej spoločnosti.
- Realizované projekty sú vyberané na základe presnej dohody MVO s donorom

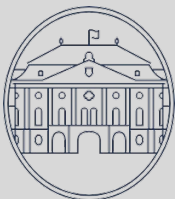

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

D. Schéma podpory zapojenia MVO do rekonštrukcie a obnovy UA (3/3)

Výhody spolupráce pre donora

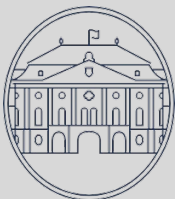
- Kooperácia s partnermi, ktorí majú v rámci humanitárnej a rozvojovej pomoci dlhoročné skúsenosti.
- Štandardizovaný „reporting“ projektov z realizácie. V prípade záujmu môže byť zástupca donora aj súčasťou „steering committee“ – vďaka čomu môže donor sledovať a ovplyvňovať chod projektu.
- Inštitucionálna a právna jednoduchosť vzťahov, nakoľko tento typ schémy je v zahraničí bežne využívaný.

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

E. Ďalšie nástroje / zdroje pre podporu participácie SR na obnove UA

- Využitie časti prostriedkov štátnych finančných aktív, v prípade plánovaného vytvorenia Rozvojového fondu Slovenska, pre spolu-financovanie spomenutých mechanizmov SK-UA TISF
- Menšie projekty s nasadením v rámci Slovak Aid (MZVEZ SR + SAMRS)
- Uplatnenie novelizovaného zákona č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v zn.n.p., v ktorom sa doplnil § 17 o odsek 2. Podľa tohto odseku môže Ministerstvo financií SR na základe rozhodnutia vlády na účely reštrukturalizácie aktív EXIMBANKY SR prevziať pohľadávky EXIMBANKY SR vzniknuté z financovania vývozných úverov a poisťovania vývozných úverov.
 - Na naplnenie vykonateľnosti § 17 odsek 2 zákona o EXIMBANKE SR je pri realizácii postúpenia pohľadávky EXIMBANKY SR na Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom financií potrebná aj úprava medzivládnych zmluvných vzťahov s dlžníckym štátom – **Ukrajinou**
 - V prípade poskytnutia priamych štátnych záruk za vývozné úvery do krajín s rizikom 7 - na základe rozhodnutia vlády - je vzťah G2G, aj s vykonávacou zmluvou, nutnou podmienkou.

Zbor poradcov
predsedu vlády SR

Ďakujeme

vypracovali: Martin Kačo, Dávid Bořuta

schválila: Elena Kohútiková

dátum: 18.10.2023